

Nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho học sinh trung học phổ thông tại Thành phố Hồ Chí Minh qua dạy học môn Giáo dục công dân

Phạm Thanh Tuấn

Email: phamthanhtuan187@gmail.com
 Học viện Khoa học Xã hội Việt Nam
 Số 57 Sương Nguyệt Ánh, phường Bến Thành,
 Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam

TÓM TẮT: Trước yêu cầu quan trọng và đặc biệt cần thiết về vấn đề nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho đối tượng học sinh đang học tập tại các trường trung học phổ thông ở Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng và cả nước nói chung, tác giả nghiên cứu tình hình thực tế, từ đó đề xuất đưa các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả của công tác giáo dục chính trị, tư tưởng khi giảng dạy bộ môn Giáo dục công dân. Từ những giải pháp và đề xuất, tác giả mong muốn rằng, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh ngày càng đi vào chiều sâu và hiệu quả.

TỪ KHÓA: Giáo dục chính trị tư tưởng, giáo dục đạo đức, phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống.
 → Nhận bài 17/12/2021 → Nhận bài đã chỉnh sửa 29/12/2021 → Duyệt đăng 15/02/2022.

DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12210212>

1. Đặt vấn đề

Trong di chúc, Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn: “Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết”. Người nhấn mạnh: “Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng xã hội chủ nghĩa vừa “hồng” vừa “chuyên”. Vì vậy, công tác giáo dục lí tưởng cách mạng, chính trị tư tưởng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thanh thiếu nhi có vai trò, vị trí đặc biệt quan trọng trong việc xây dựng, củng cố tình cảm, niềm tin, bản lĩnh chính trị, qua đó xây dựng thế hệ trẻ có hoài bão, lí tưởng, khát vọng và trách nhiệm để xứng đáng làm chủ nước nhà theo di chúc Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Trọng tâm công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống là những vấn đề cơ bản về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, nhất là Chỉ thị số 42-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng khóa XI (ngày 24 tháng 3 năm 2015), Nghị quyết Trung ương 4 khoá XII (2016) để trang bị cho đoàn viên, thanh niên thế giới quan, phương pháp luận đúng đắn, căn bản, nền tảng, để có thể luận giải những vấn đề thực tiễn đặt ra. Nghị quyết Đại hội XII (2016) của Đảng chỉ rõ: “Làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, truyền thống, lí tưởng, đạo đức và lối sống, tạo điều kiện học tập, lao động, giải trí, phát triển thể lực, trí tuệ cho thế hệ trẻ; khuyến khích, cổ vũ thanh niên nuôi dưỡng ước mơ, hoài bão lớn, xung kích, sáng tạo, làm chủ khoa học, công nghệ hiện đại; hình thành một lớp thanh niên ưu tú trên mọi lĩnh vực, kế tục trung thành và xuất sắc sự nghiệp cách mạng của Đảng, của dân tộc”. Trong Báo cáo Chính trị tại Đại hội

XIII (2021) của Đảng đã chỉ rõ: “Tăng cường giáo dục lí tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hoá, nâng cao lòng yêu nước, tự hào dân tộc, nuôi dưỡng hoài bão, khát vọng vươn lên; nêu cao tinh thần trách nhiệm đối với đất nước, với xã hội; xây dựng môi trường, điều kiện học tập, lao động, giải trí, rèn luyện để phát triển lành mạnh, toàn diện, hài hoà cả về trí tuệ, thể chất và giá trị thẩm mỹ cho thế hệ trẻ. Tạo động lực cho thanh niên xung kích trong học tập, lao động, sáng tạo, khởi nghiệp, làm chủ các kiến thức khoa học, công nghệ hiện đại, phát huy vai trò trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Chăm lo nuôi dưỡng, giáo dục, bảo vệ thiếu niên, nhi đồng; dành những điều kiện tốt nhất, sự chăm lo chu đáo nhất cho trẻ em - tương lai của đất nước”. Trước những yêu cầu xuất phát từ tình hình thực tế về vấn đề nâng cao hiệu quả của công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho đối tượng là học sinh đang học tập tại các trường trung học phổ thông tại Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng và cả nước nói chung. Tác giả đã nghiên cứu tình hình thực tế, từ đó đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả của công tác giáo dục chính trị, tư tưởng khi giảng dạy bộ môn Giáo dục công dân.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khách thể, đối tượng và phương pháp nghiên cứu

- *Khách thể nghiên cứu:* Nghiên cứu tiến hành khảo sát học sinh tại các trường trung học phổ thông (lớp 10, 11 và 12) trên địa bàn Quận 1, Quận 3, Quận 5, Quận 7, Quận 10, Huyện Bình Chánh, Huyện Nhà Bè và Huyện Củ Chi thuộc Thành phố Hồ Chí Minh.

- *Đối tượng nghiên cứu:* Thực hiện khảo sát ngẫu

nhiên 500 học sinh và phụ huynh tại 43 trường trung học phổ thông, cụ thể: Quận 1 (Trường Trung học phổ thông: Bùi Thị Xuân, Trưng Vương, Ten Lơ Man, Lương Thế Vinh, Năng Khiếu Thể dục thể thao, Chuyên Trần Đại Nghĩa); Quận 3 (Trường Trung học phổ thông: Nguyễn Thị Minh Khai, Lê Quý Đôn, Marie Curie, Lê Thị Hồng Gấm, Nguyễn Thị Diệu); Quận 5 (Trung học Thực hành Sài Gòn, Trung học phổ thông: Trần Hữu Trang, Chuyên Lê Hồng Phong, Hùng Vương, Trần Khai Nguyên, Trung học Thực hành Đại học sư phạm, Phổ thông Năng khiếu Đại học Quốc gia); Quận 7 (Trung học phổ thông: Nam Sài Gòn, Ngô Quyền, Tân Phong, Lê Thánh Tôn); Quận 10 (Trung học phổ thông: Nguyễn An Ninh, Nguyễn Khuyến, Nguyễn Du, Diên Hồng, Sương Nguyệt Anh), Huyện Bình Chánh (Trường Trung học phổ thông Năng khiếu Thể dục Thể thao Huyện Bình Chánh, Trung học phổ thông: Vĩnh Lộc B, Bình Chánh, Tân Túc, Lê Minh Xuân, Đa Phước), Huyện Nhà Bè (Trung học phổ thông: Long Thới, Phước Kiển, Dương Văn Dương), Huyện Củ Chi (Trung học phổ thông: Củ Chi, Quang Trung, An Nhơn Tây, Trung Phú, Trung Lập, Phú Hòa, Tân Thông Hội). Khảo sát 43 cán bộ quản lý và 43 giáo viên là trưởng bộ môn Giáo dục công dân trong nhà trường.

- *Phương pháp nghiên cứu:* Trong quá trình nghiên cứu, tác giả sử dụng phương pháp nghiên cứu lí thuyết bằng việc phân tích và tổng hợp, đồng thời sử dụng phương pháp nghiên cứu thực tiễn, cụ thể là phương pháp điều tra, phỏng vấn, phân tích và tổng hợp, phương pháp thống kê, so sánh và quan sát.

2.2. Khái niệm cơ bản

Thuật ngữ chính trị tư tưởng là từ ghép chính trị và tư tưởng được sử dụng ở đây như một bộ ngữ của công tác giáo dục nhằm phân biệt rõ nội dung của giáo dục. Về bản chất của giáo dục chính trị tư tưởng là quá trình tác động có mục đích, có hệ thống của một Đảng, một giai cấp, một tổ chức vào quần chúng nhằm giác ngộ nâng cao nhận thức tư tưởng của họ về quan điểm, đường lối chính trị, để quy tụ, tập hợp quần chúng tham gia vào quá trình đấu tranh giành và bảo vệ, thực thi quyền lực chính trị, đáp ứng thỏa mãn các nhu cầu về lợi ích.

Ở Việt Nam, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng là quá trình tác động vào nhận thức của khách thể những vấn đề cơ bản về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước, thông qua một hệ thống các biện pháp, nhằm từng bước xây dựng thế giới quan và phương pháp luận khoa học đúng đắn, nâng cao bản lĩnh chính trị, thực hiện thắng lợi mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Coi trọng hơn nhiệm vụ xây dựng đạo đức trong cán bộ, đảng viên và nhân dân đây mạnh thực hiện cuộc vận động “Học tập và làm theo

tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”, gắn với nhiệm vụ xây dựng, chỉnh đốn Đảng; chủ động hơn trong đấu tranh chống “diễn biến hoà bình”, bác bỏ các quan điểm sai trái, luận điệu tuyên truyền của các thế lực thù địch. Công tác giáo dục chính trị tư tưởng, đạo đức, lối sống, kĩ năng sống cho học sinh, sinh viên từng bước được đẩy mạnh. Chủ động phát huy mặt tích cực, hạn chế các khuyết tật của cơ chế thị trường, đảm bảo định hướng xã hội chủ nghĩa trong giáo dục và đào tạo.

Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng giữ vai trò đặc biệt quan trọng. Đây là hoạt động của Đảng tác động đến cán bộ, đảng viên, nhân dân nói chung và học sinh nói riêng nhằm phát triển, truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước... Từ đó, hình thành thế giới quan, phương pháp luận khoa học, nhân sinh quan cách mạng; xây dựng bản lĩnh chính trị vững vàng, củng cố và nâng cao niềm tin vào con đường phát triển của đất nước, về chủ nghĩa xã hội và sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng Cộng sản Việt Nam, đấu tranh chống lại những luận điệu sai trái, phản động...đi ngược lại lợi ích của dân tộc và của nhân dân. Không những vậy, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng còn phải đi trước, mở đường cho việc thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, nhất là đối với những nhiệm vụ khó khăn, phức tạp hoặc ở những thời điểm có tính bước ngoặt của cách mạng.

2.3. Một số vấn đề về công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho học sinh thông qua bộ môn Giáo dục công dân

Thứ nhất, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh luôn được Bộ Giáo dục và Đào tạo và Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh quan tâm chỉ đạo kịp thời trong việc định hướng thực hiện có hiệu quả công tác giáo dục chính trị, lí tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống, kĩ năng sống, kĩ năng nghề nghiệp, việc làm cho học sinh tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong các cơ sở giáo dục; xây dựng văn hóa học đường, bảo đảm môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện và phòng, chống bạo lực học đường.

Thứ hai, chất lượng đội ngũ giáo viên giảng dạy môn Giáo dục công dân trong trường phổ thông không ngừng được nâng cao về trình độ chuyên môn, đa số đội ngũ là giáo viên trẻ, thầy cô giáo luôn có tâm huyết và tận tụy trong quá trình giảng dạy và truyền thụ kiến thức đến học sinh.

Thứ ba, các trường trung học phổ thông trong phạm vi nghiên cứu đã từng bước chú trọng đến công tác giáo dục chính trị, tư tưởng thông qua các kế hoạch, chương trình định hướng cụ thể và tổ chức giáo dục các hoạt động nhằm tăng cường công tác này thông qua việc tổ chức các hoạt động trong nhà trường, lồng ghép vào các

hoạt động giáo dục truyền thống, sinh hoạt đầu tuần, đặc biệt phối hợp phân công giáo viên tham gia vào công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh đặc biệt là giáo viên giảng dạy bộ môn Giáo dục công dân.

Thứ tư, nhận thức của học sinh từng bước được nâng cao. Vị trí, vai trò của bộ môn Giáo dục công dân là môn học cung cấp cho học sinh hệ thống tri thức toàn diện trên tất cả các lĩnh vực của đời sống như kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội... bao gồm kiến thức của nhiều môn học khác, góp phần hình thành phẩm chất, năng lực cho học sinh trung học phổ thông; trực tiếp hình thành phẩm chất chính trị, đạo đức, tư tưởng cho học sinh thông qua việc trang bị cho học sinh về thế giới quan, nhân sinh quan khoa học; trực tiếp hình thành niềm tin, lí tưởng, đạo đức, ý thức pháp luật cho thế hệ công dân của đất nước.

Thứ năm, đáp ứng được yêu cầu của xã hội trong việc đào tạo ra thế hệ nguồn nhân lực chất lượng cao về kiến thức, kĩ năng đồng thời vững vàng về tư tưởng chính trị, tin tưởng vào đường lối lãnh đạo của Đảng và Nhà nước nhằm thực hiện thành công sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội trong tương lai. Học sinh đóng vai trò là thế hệ đi đầu trong công cuộc dựng xây và kiến tạo ra tiềm năng vững mạnh cho đất nước. Do đó, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh cần phải thực hiện đồng bộ và chuyên sâu trong việc dạy và học bộ môn Giáo dục công dân ở trường trung học phổ thông hiện nay. Song với những thuận lợi trong công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh thông qua bộ môn Giáo dục công dân vẫn còn một số vấn đề cần quan tâm cụ thể như sau:

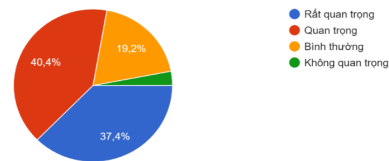
Thứ nhất, trước tác động tiêu cực của tình hình thế giới, của mặt trái kinh tế thị trường và sự phát triển của các phương tiện công nghệ thông tin, mạng xã hội với nhiều nguồn thông tin đã tác động đến một bộ phận học sinh trong quá trình sử dụng, tìm kiếm và tiếp cận với một số nguồn thông tin không chính thống, vẫn còn tình trạng hiệu ứng đám đông, trào lưu qua mạng xã hội mà chưa nhận thức sâu sắc và đầy đủ bản chất vấn đề.

Thứ hai, một bộ phận giáo viên giảng dạy môn Giáo dục công dân trong trường phổ thông chưa kịp thời thay đổi phương pháp giảng dạy, còn giảng dạy trong sách giáo khoa mà chưa mở rộng vấn đề, liên hệ với tình hình thực tiễn và tổ chức nhiều các hoạt động để học sinh tham gia tìm hiểu học tập và nghiên cứu, từ đó việc học tập bộ môn chưa rộng, chỉ chú trọng đến nội dung trong sách mà chưa thể hiện rõ việc đẩy mạnh về giáo dục về phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống cho học sinh.

Thứ ba, việc tiếp cận môn học vẫn còn ít tác động đến thói quen học tập của học sinh. Một bộ phận học sinh còn chưa thật sự quan tâm và chú trọng đến việc học một số bộ môn trong nhà trường, trong đó có môn Giáo

dục công dân. Học sinh phần lớn chưa đầu tư nhiều vào việc tìm hiểu môn học. Bên cạnh đó, phụ huynh học sinh có tư tưởng phân chia môn chính, môn phụ trong nhà trường, chú trọng điểm số vào những môn học mà nhiều người cho rằng, nó sẽ quyết định cả quá trình học tập. Trong 500 phiếu khảo sát ngẫu nhiên tại 8 quận, huyện tác giả đã tổng hợp kết quả khảo sát thu thập được thì có 187 đối tượng khảo sát cho rằng, môn Giáo dục công dân có vai trò rất quan trọng, chiếm tỉ lệ 37,4%; có 202 đối tượng khảo sát cho rằng, môn Giáo dục công dân là quan trọng, chiếm tỉ lệ 45,5%; có 96 đối tượng khảo sát (21,6%) cho rằng, học tập môn Giáo dục công dân là bình thường và 15 đối tượng được khảo sát cho rằng, môn Giáo dục công dân trong nhà trường phổ thông không quan trọng, chiếm tỉ lệ là 3% (xem Hình 1).

Bạn có đánh giá như thế nào về vai trò của môn Giáo dục Công dân trong trường THPT?
500 câu trả lời

Hình 1: Kết quả khảo sát về tầm quan trọng của môn Giáo dục công dân trong nhà trường

2.4. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chính trị tư tưởng thông qua việc giảng dạy bộ môn Giáo dục công dân

Một là, Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh đặc biệt là Phòng Chính trị tư tưởng cũng như lãnh đạo các trường trường phổ thông phải có nhận thức đúng đắn về nhiệm vụ, chức năng môn học Giáo dục công dân để thấy rõ tầm quan trọng của bộ môn trong giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh. Từ đó chỉ đạo môn học, phân phối chương trình cũng như việc sử dụng đội ngũ giáo viên giảng dạy cho hợp lí, đúng với vị trí và vai trò của môn học.

Hai là, phải quan tâm hơn nữa đến chất lượng giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh thông qua môn học Giáo dục công dân, tạo điều kiện cho giáo viên đi bồi dưỡng chuyên môn, nâng cao trình độ và nghiệp vụ sư phạm, đổi mới phương pháp giảng dạy cũng như việc đầu tư sách báo, tài liệu tham khảo và phương tiện dạy học. Trong mỗi bài giảng, giáo viên phải kết hợp nhuần nhuyễn các phương pháp dạy học hiện đại và truyền thống, giảng dạy theo hướng tích cực bởi vì mỗi một phương pháp có những ưu điểm và hạn chế riêng. Đồng thời, phải tăng cường sử dụng những phương tiện dạy học hiện đại như: máy chiếu, sử dụng giáo án điện tử, video, laptop, xây dựng các tình huống, sử dụng các phương tiện trực quan nhằm đem lại những tiết học, bài

học sinh động, cuốn hút sự chú ý của học sinh vào quá trình lĩnh hội tri thức mới. giáo viên cần làm rõ ý nghĩa thực tiễn của từng nội dung bài học, giúp cho các em học sinh biết liên hệ, vận dụng chúng vào trong thực tiễn cuộc sống, lấy những ví dụ trong thực tiễn để minh họa, làm sáng tỏ những vấn đề lí luận; cần bổ sung vào nội dung bài học những tình huống, những vấn đề đã và đang nảy sinh trong thực tiễn cuộc sống hàng ngày. Từ đó, nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh thông qua dạy học môn Giáo dục công dân.

Ba là, cần phải có biện pháp cụ thể, thiết thực động viên thầy dạy giỏi trò học tốt và có chính sách thích đáng để khuyến khích lòng yêu nghề và sự tâm huyết với nghề, đồng thời giáo viên phải được đào tạo một cách chính quy, bài bản, đạt chuẩn về chuyên môn để giúp học sinh hiểu một cách đầy đủ và ý nghĩa của công tác giáo dục chính trị, tư tưởng thông qua nội dung của bài học thì giáo viên không những phải nắm vững bản chất, nội dung của từng bài, từng khái niệm, từng phạm trù, nguyên lí, quy luật, luận điểm khoa học, nắm vững vị trí, mục tiêu, đặc điểm và yêu cầu của từng đơn vị kiến thức trong sách giáo khoa mà còn phải có sự hiểu biết nhất định về kiến thức liên môn đòi hỏi giáo viên môn giáo dục công dân phải được trang bị cơ sở lí luận vững vàng, thông tin về các vấn đề chính trị xã hội phải được cập nhật thường xuyên và nhất là có khả năng phân tích, sàng lọc thông tin để phục vụ tốt nhất cho bài giảng của mình.

Bốn là, bản thân học sinh phải xác định được vị trí, tầm quan trọng, mục đích và động cơ học tập môn Giáo dục công dân một cách đúng đắn. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nói: “Không có thầy tốt thì không có trò tốt”. Do đó, cần tạo nhiều điều kiện thuận lợi để giáo viên có thể học tập nâng cao trình độ kiến thức và năng lực giảng dạy. Cần thay đổi được nhận thức của đa số các em về môn học vốn đã bị xem nhẹ này bằng cách thông qua nội dung các bài học thì học sinh phải ý thức được vai trò, vị trí, nhiệm vụ của môn Giáo dục công dân, ý nghĩa của công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh. Từ đó, giúp học sinh hiểu được vai trò của môn học đối với việc giáo dục chính trị, tư tưởng mỗi con người. Cần tập trung giáo dục những nội dung chính như: lòng yêu nước, tinh thần tự hào dân tộc, những giá trị đạo đức dân tộc; giáo dục học sinh trách nhiệm và nghĩa vụ đối với bản thân, gia đình, xã hội; học tập tấm gương đạo đức cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh... Sử dụng nhiều phương pháp gợi mở và hướng dẫn người học tiếp nhận nội dung giáo dục; các ví dụ trong giáo dục phải điển hình, sinh động, có sức cảm hóa, chú ý sử dụng gương người thật việc thật, những tấm gương đạo đức mang tầm vóc thời đại để giáo dục học sinh; phải hạn chế sự truyền thụ thông tin một chiều, thầy giảng, trò chép; đồng thời tăng cường

đối thoại, giao lưu giữa thầy và trò, tạo nên sự thông hiểu lẫn nhau, tăng cường tổ chức các hoạt động giáo dục để học sinh tự trải nghiệm là cách tốt nhất để thay đổi tư tưởng, hành vi.

Năm là, các bậc phụ huynh cần nhận thức rằng, giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh có vai trò rất quan trọng trong hoàn thiện nhân cách con em mình. Từ đó, phải thấy rõ trách nhiệm của mình trong việc chủ động phối hợp với nhà trường trong việc giáo dục con em mình trở thành những con người có ích cho gia đình và xã hội. Đây là một trong những giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả giáo dục nói chung, giáo dục chính trị, tư tưởng nói riêng. Trong thực tế, gia đình, các tập thể và cộng đồng xã hội chưa phát huy hết vai trò vốn có và rất quan trọng trong giáo dục, chưa phối hợp chặt chẽ với nhà trường giáo dục thế hệ trẻ, nhất là về chính trị, đạo đức, đấu tranh ngăn chặn các tệ nạn xã hội. Bởi vậy, việc kết hợp nhà trường với gia đình và xã hội trong công tác giáo dục nói chung, giáo dục chính trị, tư tưởng nói riêng để tạo nên sức mạnh tổng hợp với các tác động nhiều chiều, đa dạng là rất cần thiết.

Sáu là, cần giáo dục và nâng cao nhận thức cho học sinh về đấu tranh tư tưởng, lí luận, biết phê phán, đấu tranh chống lại các quan điểm đi ngược lại với đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước đặc biệt trong giai đoạn phát triển không ngừng của các trang mạng xã hội và sự phát triển vượt bậc của công nghệ thông tin. Khi có trình độ nhận thức, nhất định học sinh mới có những biện pháp cụ thể có thể nâng cao hiệu quả công tác đấu tranh trên mặt trận tư tưởng, lí luận, phản bác các luận điệu xuyên tạc, quan điểm sai trái, làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch.

3. Kết luận

Nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, tư tưởng trong giai đoạn hiện nay là yêu cầu khách quan và cấp thiết ở các trường trung học phổ thông. Để đạt được mục đích cuối cùng của quá trình giáo dục chính trị, tư tưởng đòi hỏi giáo viên phải không ngừng đổi mới phương pháp dạy học nhằm đào tạo cho đất nước nguồn nhân lực thực sự để trở thành những con người xã hội chủ nghĩa mới năng động, sáng tạo, có năng lực thực sự, có phẩm chất đạo đức tốt, tư tưởng chính trị vững vàng cũng như đủ năng lực để đáp ứng cho sự nghiệp công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước trong xu thế hội nhập quốc tế.

Qua nghiên cứu, chúng tôi đã hệ thống hoá cơ sở lí luận cho việc nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh và đã tiến hành điều tra, khảo sát thực trạng giáo dục chính trị, tư tưởng. Chúng tôi nhận thấy, kết quả và hạn chế của giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh hiện nay có cả nguyên nhân khách quan và chủ quan. Chúng tôi đã đề xuất một số định hướng

và giải pháp cơ bản nhằm nâng cao chất lượng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh các trường trung học phổ thông hiện nay.

Về định hướng: Nâng cao nhận thức của các cấp quản lí và đội ngũ giáo viên giáo dục công dân, phụ huynh và học sinh về vị trí, vai trò môn giáo dục công dân trong giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh trung học phổ thông; Giáo dục chính trị, tư tưởng cho học sinh trung học phổ thông qua môn Giáo dục công dân phải gắn liền với thực tiễn.

Về đề xuất giải pháp: Xây dựng động cơ học tập đúng

đúng cho học sinh; Bồi dưỡng và nâng cao hơn nữa chất lượng đội ngũ giáo viên dạy học môn Giáo dục công dân; Đổi mới phương pháp giảng dạy và học tập môn Giáo dục công dân theo hướng dạy học tích cực; Nâng cao hiệu quả kiểm tra, đánh giá và kết quả học tập môn Giáo dục công dân; Xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh, kết hợp chặt chẽ giữa giáo dục nhà trường, gia đình và xã hội. Nhưng để các giải pháp có thể phát huy có hiệu quả, mang tính khả thi cao thì cần phối hợp và thực hiện một cách đồng bộ mới đảm bảo hiệu quả trong giảng dạy môn Giáo dục công dân.

Tài liệu tham khảo

- [1] *Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh*, (2012), NXB Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [2] Bộ Giáo dục - Đào tạo, (2003), *Tài liệu đổi mới phương pháp dạy học môn Giáo dục công dân trung học phổ thông*, NXB Giáo dục.
- [3] Hữu Thọ - Đào Duy Quát (chủ biên), *Tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác tư tưởng và văn hóa trong tình hình mới*, NXB Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [4] Nguyễn Đức Tiến, (2004), *Phát triển lí tưởng xã hội chủ nghĩa cho thanh niên Việt Nam hiện nay*, NXB Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [5] Nhiều tác giả, (2007), *Những vấn đề giáo dục hiện nay, quan điểm và giải pháp*, NXB Trí thức, Hà Nội.
- [6] Nguyễn Văn Cư - Nguyễn Duy Khiêm, (2008), *Dạy và học môn Giáo dục công dân ở trường trung học phổ thông những vấn đề lí luận và thực tiễn*, NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội.
- [7] Phạm Việt Vượng, (2008), *Giáo dục học*, NXB Đại học Sư phạm Hà Nội.
- [8] Vũ Đình Bảy, (2010), *Phương pháp dạy học môn Giáo dục công dân ở trường trung học phổ thông*, NXB Giáo dục.
- [9] *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập I, (2021), NXB Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [10] *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, (2021), tập II, NXB Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.

IMPROVING THE EFFECTIVENESS OF POLITICAL AND IDEOLOGICAL EDUCATION FOR HIGH SCHOOL STUDENTS IN HO CHI MINH CITY BY TEACHING CIVIC EDUCATION

Phạm Thanh Tuấn

Email: phamthanhluan187@gmail.com
Graduate Academy of Social Sciences
No.57 Suong Nguyet Anh street, Ben Thanh ward,
District 1, Ho Chi Minh City, Vietnam

ABSTRACT: *In the face of necessary requirements on improving the effectiveness of political and ideological education for high school students in Ho Chi Minh City in particular and in Vietnam in general, the author has studied the current situation and proposed solutions to enhance its quality and effectiveness when teaching the subject of civic education. On such basis, it is hoped that the mission of political and ideological education for students achieve more in-depth and effective educational results.*

KEYWORDS: **Political and ideological education, moral education, political qualities, lifestyle ethics.**